

Interreg

Austria-Hungary 2014-2020

European Union – European Regional Development Fund

NACHHALTIG

FENNTARTHATÓ

IMPRESSUM / IMPRESSZUM

**HERAUSGEBER UND
MEDIENINHABER/
KIADÓ ÉS MÉDIATULAJDONOS:**

Verwaltungsbehörde/Irányító Hatóság
Regionalmanagement
Burgenland GmbH
www.interreg-athu.eu

**FÜR DEN INHALT
VERANTWORTLICH /
A TARTALOMÉRT FELEL:**

Gemeinsames Sekretariat/
Közös Titkárság,
Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft.

GRAFIK / GRAFIKA:

Sign kreativ ügynökség kft.

DRUCK / NYOMDA:

Elektroproduct Nyomdaipari kft.

BILDNACHWEIS / KÉPANYAG:

Regionalmanagement Burgenland:
Deckblatt: Frosch / Fedőlap: béka

Fertő-Hanság-Nationalpark / Fertő Hanság Nemzeti Park:
Seite 13: Zäckelschaf / 13. oldal: racka juh

alle anderen Fotos / minden további fotó:
Pannonia Pictures Kft.

EINLEITEND...

Mit dieser Broschüre stellen wir Ihnen einen von vier Themenbereichen des Programms Interreg V-A Österreich-Ungarn vor, nämlich die Prioritätsachse **Umweltschutz und Förderung der nachhaltigen Nutzung der Ressourcen**. Sie finden hier einen Überblick über den Aufbau der Prioritätsachse in spezifische Ziele und mögliche Maßnahmen sowie über viele Kriterien, die Projekte erfüllen müssen.

Schauen Sie rein...

Wir freuen uns über Ihr Interesse am Programm Interreg V-A Österreich-Ungarn!

BEVEZETŐ...

Ebben a füzetben szeretnénk bemutatni az Interreg V-A Ausztria–Magyarország Program egyik tématerületét, **„A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása”** c. prioritási tengelyt. Az alábbiakban áttekintjük a prioritási tengely – specifikus célok és lehetséges tevékenységek szerint tagolt – felépítését, valamint a projektek által teljesítendő kritériumokat.

Olvassa el a részleteket...

Köszönjük érdeklődését az Interreg V-A Ausztria–Magyarország Program iránt!

SO21

NATUR- UND KULTURERBE TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG

SPEZIFISCHES ZIEL SO21:

VERBESSERUNG DES SCHUTZES,
FÖRDERUNG UND ENTWICKLUNG DES
NATÜRLICHEN UND KULTURELLEN ERBES
DURCH GEMEINSAME KONZEPTE FÜR
NACHHALTIGEN TOURISMUS

CHARAKTERISTISCH...

Die österreichisch-ungarische Grenzregion ist eine historisch gewachsene Kulturlandschaft mit einem reichen Natur- und Kulturerbe, das Gäste aus dem In- und Ausland anzieht. Die meisten Kultur- und Naturerbestätten der Region stehen zwar unter Schutz, allerdings gibt es Nachholbedarf, was ihre nachhaltige touristische Nutzung angeht. Hier kann die grenzüberschreitende Zusammenarbeit einen wichtigen Beitrag leisten, indem gemeinsame Organisationsstrukturen aufgebaut und Maßnahmen koordiniert, geplant und umgesetzt werden. Die gemeinsame Entwicklung und Aufwertung des natürlichen und kulturellen Erbes birgt dabei auch ein großes Potenzial für die wirtschaftliche und soziale Entwicklung der Region, vor allem in den ländlichen Gebieten.

SO21 SPECIFIKUS CÉLKITŰZÉS:

A TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
VÉDELMEINEK, TÁMOGATÁSÁNAK ÉS
FEJLESZTÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE
A FENNTARTHATÓ TURIZMUS
KONCEPCIÓJÁRA TÁMASZKODVA

JELLEGZETESSÉGEK...

Az osztrák-magyar határtérség történelmi kultúrtáj, melynek gazdag természeti és kulturális öröksége a belföldi és a külföldi vendégek számára egyaránt vonzerőt jelent. A régió legtöbb kulturális és természeti öröksége védelem alatt áll, de a fenntartható turisztikai értékesítést illetően sokszor lemaradásban vagyunk. A határon átnyúló együttműködés e téren fontos segítséget nyújthat a közös szervezeti struktúrák kiépítésével, valamint a tevékenységek összehangolt tervezése és végrehajtása által. A természeti és kulturális örökség közös fejlesztése és felértékelése a régió gazdasági és társadalmi fejlődése szempontjából is hatalmas lehetőségeket rejt, különösen a vidéki területeken.

ERGEBNISORIENTIERT...

Alle **im spezifischen Ziel SO21** der Prioritätsachse 2 **geförderten Maßnahmen sollen dazu beitragen**, die reiche und vielfältige Kulturlandschaft sowie ihr natürliches und kulturelles Erbe in der österreichisch-ungarischen Grenzregion nachhaltig, umweltfreundlich und ressourcenschonend zu schützen, zu fördern und zu entwickeln. Im Fokus stehen dabei die Verbesserung der grenzüberschreitenden Organisation und Koordination, der Know-how Transfer und die Schaffung gemeinsamer Produkte und Dienstleistungen im Bereich des touristischen Marketings und der Angebotsentwicklung.

DENKBAR...

Denkbar sind Projekte, die sich beispielsweise ein grenzübergreifend abgestimmtes Konzept für Ökotourismus, gemeinsame Strategien und Standards für grenzüberschreitende Modellregionen oder die Entwicklung von grenzüberschreitenden Destinationen zum Ziel setzen. Konkrete Ergebnisse können z.B. die Vermarktung von Naturerlebnissen als öko-touristisches Produkt (wie die Vogelbeobachtung in Schutzgebieten), die Entwicklung und der Ausbau grenzüberschreitender Fernwanderwege oder touristische Angebote sein, die sich ausdrücklich auf die Kulturlandschaft beziehen.

EREDMÉNYORIENTÁCIÓ...

A 2. prioritási tengely **SO21 specifikus célkitűzése keretében támogatott valamennyi tevékenységnek hozzá kell járulni** az osztrák-magyar határtérségben található gazdag és változatos kultúrtáj, valamint természeti és kulturális örökség fenntartható, környezetbarát és erőforrás-hatékony védelméhez, támogatásához és fejlesztéséhez. A középpontban a határon átnyúló szervezés és irányítás javítása, a know-how átadás és a turisztikai marketing valamint kínálatfejlesztés területén közösen létrehozott termékek, szolgáltatások állnak.

LEHETŐSÉGEK...

Olyan projektekre gondolhatunk, melyek célja például egy határon átnyúlóan egyeztetett ökoturisztikai koncepció, határon átnyúló modellrégiók közös stratégiáinak és szabványainak kialakítása, vagy határon átnyúló turisztikai célok fejlesztése. Konkrét eredmény lehet például egy természeti élmény (pl. a védett területeken végzett madárfigyelés) ökoturisztikai termékként való értékesítése, a határon átnyúló hosszú távú túraútvonalak kialakítása vagy olyan turisztikai kínálatok, amelyek kifejezetten a kultúrtájra fókuszálnak.

FÖRDERUNGSFÄHIG...

Im spezifischen Ziel SO21 sind folgende **förderungsfähige Maßnahmen** beispielhaft angeführt:

1. Vorbereitung und Durchführung gemeinsamer Strategien und Aktionspläne, Kapazitätsaufbau und Pilotinvestitionen für eine nachhaltige Nutzung des Kultur- und Naturerbes
2. Erhaltung, Wiederaufbau, Entwicklung und Verwertung der Kultur- und Naturerbestätten, um sie für nachhaltigen Tourismus und Gemeinschaftszwecke wie Öko-Tourismus zu nutzen
3. Unterstützung von Know-how Transfer und die Entwicklung gemeinsamer Standards für Produkte und Dienstleistungen

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK...

A SO21 specifikus célkitűzés keretében például a következő **tevékenységek támogathatók**:

1. közös stratégiák és cselekvési tervek kidolgozása és megvalósítása, kapacitásfejlesztő és kísérleti beruházások a kulturális és természeti örökség fenntartható használata érdekében,
2. a természeti és kulturális örökségi helyszínek megőrzése, helyreállítása, fejlesztése és értékesítése a fenntartható turizmus és a közösségi célok, mint például ökoturizmus érdekében,
3. a know-how átadás támogatása valamint termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó közös szabványok kialakítása.

PARTNERSCHAFTLICH...

Mögliche Projektpartner sind all jene Institutionen, die sich mit Kultur- und Naturerbe, sowie Tourismus beschäftigen, wie Behörden, Institutionen der öffentlichen Verwaltung, Tourismusverbände, Nationalparks, Naturparks oder andere Institutionen mit Zuständigkeit für Umwelt-, Natur- oder Denkmalschutz, Schulen, Nichtregierungsorganisationen und Forschungseinrichtungen.

GEOGRAPHISCH...

Geographisch gesehen wird ein Schwerpunkt auf diejenigen ländlichen Gebiete der Region gelegt, die einen hohen Anteil an Natur- und Kulturerbestätten aufweisen (z.B. die Neusiedler See/Fertő-tó Region), und auf Schutzgebiete, vor allem die Nationalparks und Naturparks der Region.

PARTNERSÉG...

Lehetséges projektpartnerek mindazok a szervezetek, amelyek a kulturális és természeti örökség kérdéseivel, valamint a turizmussal foglalkoznak, mint például hatóságok, a közigazgatás intézményei, turisztikai társulások, nemzeti parkok, natúrparkok illetve más környezet-, természet- vagy műemlékvédelemért felelős intézmények, iskolák, nem kormányzati szervezetek és kutatóintézetek.

HELYSZÍN...

A földrajzi súlypont azokon a vidéki területeken van, amelyek természeti és kulturális örökségben gazdagok (például a Neusiedler See/Fertő-tó térsége), valamint a védett területeken, különös tekintettel a régió nemzeti- és natúrparkjaira.

ENTSPRECHEND...

Besondere Kriterien und Grundsätze für die Auswahl von Projekten

Im Allgemeinen ist eine Reihe von Selektionskriterien definiert, denen alle Projekte entsprechen müssen. Jedes Projekt muss zugeschnitten sein auf den Rahmen des Programms und die Anforderungen der jeweiligen Investitionspriorität.

Im Besonderen kommen beim gegenständlichen Themenbereich folgende spezielle Kriterien und Grundsätze bei der Auswahl von Projekten zur Anwendung:

- Die Entwicklung und Vermarktung touristischer Angebote für einzelne Destinationen in einem Mitgliedstaat werden nicht gefördert.
- Geförderte Natur- und Kulturerbestätten müssen für die Öffentlichkeit zugänglich sein.
- Projekte zum Schutz der Natur- und Kulturerbestätten müssen den geltenden Umweltschutzanforderungen genügen und die Unversehrtheit des Ökosystems garantieren.

SZEMPONTOK...

A projektkiválasztás specifikus kritériumai és alapelvei

Az összes projekt meg kell, hogy feleljen egy sor általános kiválasztási kritériumnak. Mindegyik projektnek illeszkednie kell továbbá a program kereteihez és az adott beruházási prioritás feltételeihez.

E témakörön belül különösen a következő specifikus kritériumok és alapelvek alkalmazandók a projektek kiválasztása során:

- az egy tagállamban található, egyedi desztinációkra irányuló turisztikai ajánlatok nem támogathatók,
- a támogatott természeti és kulturális örökségi helyszíneknek a nyilvánosság számára elérhetőnek kell lenniük,
- a természeti és/vagy kulturális örökség megőrzését célzó projekteknek meg kell felelniük a helyi környezetvédelmi előírásoknak és biztosítaniuk kell az ökoszisztéma sértetlenségét.

SO22

NATURSCHUTZ
TERMÉSZETVÉDELEM

SPEZIFISCHES ZIEL SO22:

VERBESSERUNG DER ÖKOLOGISCHEN
STABILITÄT UND WIDERSTANDS-
FÄHIGKEIT DER LANDSCHAFT UND
ÖKOSYSTEME

CHARAKTERISTISCH...

Die Grenzregion besitzt eine hohe biologische Vielfalt und eine breite Palette wertvoller Ökosysteme, von denen viele, aber nicht alle, geschützt sind. Wachsender Flächenverbrauch im Zusammenhang mit Infrastrukturinvestitionen und wirtschaftlicher Entwicklung der Region sowie Folgen des Klimawandels gefährden jedoch den natürlichen Reichtum der Region. Insofern sind Arten- und Habitatschutz sowie die Erweiterung und die Vernetzung der existierenden Schutzgebiete von entscheidender Bedeutung. National- und Naturparks, Natura 2000-Gebiete und andere Schutzgebiete haben bereits erfolgreiche Netzwerke etabliert und zeigen großes Interesse, ihre Zusammenarbeit auch in Zukunft fortzusetzen.

SO22 SPECIFIKUS CÉLKITŰZÉS:

A TÁJ ÉS AZ ÖKOSZISZTÉMÁK
ÖKOLÓGIAI STABILITÁSÁNAK ÉS
ELLENÁLLÓ KÉPESSÉGÉNEK JAVÍTÁSA

JELLEGZETESSÉGEK...

A határrégióra jellemző a nagyfokú biológiai sokszínűség és az értékes ökoszisztémák széles palettája, ezek azonban nem mind védettek. A régióban megvalósuló infrastrukturális beruházásokkal és a gazdasági fejlődéssel összefüggésben álló növekvő területhasználat, és az éghajlatváltozás következményei ugyanakkor veszélyeztetik a régió természetes gazdagságát. Ezért kulcsfontosságú az őshonos fajok védelme, valamint a védelem alatt álló természetes élőhelyek bővítése és összekapcsolása. A nemzeti és natúrparkok, Natura 2000 területek és további védett területek már korábban létrehoztak sikeresen működő hálózatokat, és nagy érdeklődést mutatnak az együttműködésre a jövőben is.

ERGEBNISORIENTIERT...

Alle **im spezifischen Ziel SO22** der Prioritätsachse 2 **geförderten Maßnahmen sollen dazu beitragen**, die ökologische Stabilität und Widerstandsfähigkeit von Landschaften und Ökosystemen in der österreichisch-ungarischen Grenzregion langfristig zu verbessern. Dafür sind grenzüberschreitende Konzepte sowie die Durchführung gemeinsamer Schutzmaßnahmen unerlässlich.

DENKBAR...

Denkbar sind Projekte, die auf gemeinsame Schutzmaßnahmen auf der Strategie- oder Umsetzungsebene abzielen. Auch Projekte, die sich der Forschung und Forschungszusammenarbeit bezüglich der Erhaltung von Spezies und Lebensräumen oder der gemeinsamen Bildung, Schulung und Bewusstseinsbildung widmen, können gefördert werden.

EREDMÉNYORIENTÁCIÓ...

A 2. prioritási tengely **SO22 specifikus célkitűzése keretében támogatott valamennyi tevékenységnek hozzá kell járulni** ahhoz, hogy az osztrák-magyar határ régióban hosszú távon javuljon a táj és az ökoszisztémák stabilitása és ellenálló képessége.

A határon átnyúló koncepciók valamint közös védelmi intézkedések megvalósítása ennek elengedhetetlen előfeltétele.

LEHETŐSÉGEK...

Olyan projektekre gondolhatunk, melyek például stratégiai vagy operatív szintű közös védelmi intézkedésekre irányulnak. Olyan kutatási és kutatási-együttműködési projektek is támogathatók, melyek célja a fajok és természetes élőhelyek védelme vagy a közös oktatás, képzés és a tudatosság növelése.

FÖRDERUNGSFÄHIG...

Im spezifischen Ziel SO22 umfassen **förderungsfähige Maßnahmen** die Bereiche Planung, Umsetzung, Forschung und Bildung und sind beispielhaft wie folgt angeführt:

1. Entwicklung von gemeinsamen Management- und Schutzplänen mit Priorität auf Wiederherstellung und, wenn möglich, die Verbesserung der Vernetzung von Gebieten, wie zum Beispiel:

- Managementpläne, welche auf die Natura 2000-Gebiete und andere Schutzgebiete zielen, und
- Schutzpläne, die auf die Erhaltung der Spezies von gemeinschaftlichem Interesse, auf geschützte Spezies und auf von verschiedenen internationalen Übereinkommen betroffene Spezies typisch für die Grenzregion zielen.

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK...

Az SO22 specifikus célkitűzése keretében **támogatható tevékenységek** a tervezés, végrehajtás, kutatás és oktatás területeire egyaránt kiterjednek, például:

1. A helyreállítást és – amennyiben lehetséges – a területek összekapcsolhatóságának javítását célzó közös irányítási és védelmi tervek kidolgozása, mint például:

- a Natura 2000 területeket és más védett területeket érintő menedzsment tervek, és
- a közösségi jelentőségű fajok, védett fajok és a különböző nemzetközi egyezmények által említett, a határ menti régióra jellemző fajok megőrzését célzó védelmi tervek.

2. Umsetzung der Schutzmaßnahmen, wie zum Beispiel:

- Maßnahmen, einschließlich kleinerer Infrastrukturinvestitionen, für die Erhaltung und Bewirtschaftung der Natura-2000-Gebiete und anderer Schutzgebiete in der grenzüberschreitenden Region (z.B. Rehabilitation degradiertter Lebensräume, in situ und ex situ Erhaltungsprogramme, Kontrolle gebietsfremder invasiver Spezies und Nachfolgeprozesse, die Verbesserung der ökologischen Verbindungen zwischen natürlichen Lebensräumen, die Renaturierung von Fließgewässern usw.),
- gemeinsame Spezieschutzmaßnahmen einschließlich kleinerer Infrastrukturinvestitionen (gezielte Maßnahmen zur Wiederherstellung von Lebensräumen, ex situ Erhaltungsprogramme),
- Investitionen in grüne Infrastruktur.

3. Durchführung gemeinsamer Forschungsprojekte und die Zusammenarbeit von Forschungsinstitutionen im Grenzgebiet, mit dem Ziel, die langfristige Erhaltung von Spezies und Lebensräumen zu unterstützen (z.B. Erforschung der Ökologie und Taxonomie der unzulänglich erforschten Spezies, Bewertung des Erhaltungszustandes, angewandte Forschung für die Unterstützung des Naturschutzmanagements usw.)

4. Entwicklung und Durchführung gemeinsamer Bildungsprogramme und Schulungen, Förderung der Bewusstseinsbildung mit direkter Beteiligung der lokalen Bevölkerung (einschließlich der Investitionen in die Infrastruktur für Naturinformation)

2. Védelmi intézkedések végrehajtása, például:

- a határ menti régióban található Natura 2000 területek és egyéb védett területek megőrzését és eredményes kezelését szolgáló tevékenységek, ideértve a kisebb léptékű beruházásokat (pl. a leromlott állapotú élőhelyek helyreállítása, in situ és ex situ természetvédelmi programok, az invazív idegen fajok és az azokból következő folyamatok kezelése, a természetes élőhelyek közötti ökológiai kapcsolatok javítása, folyóvizek rehabilitációja, stb.),
- a fajok védelmét célzó közös intézkedések, ideértve a kisebb léptékű infrastrukturális beruházásokat (célzott élőhely-helyreállítási intézkedések, ex situ megtartást célzó programok),
- beruházások a zöld infrastruktúrába.

3. Közös kutatási projektek megvalósítása és a kutatási intézmények együttműködésének támogatása a határtérségben, a fajok és élőhelyeik hosszú távú védelmének elősegítésére érdekében (pl. azon fajok ökológiájának és taxonómiájának kutatása, amelyekről kevés adat áll rendelkezésre; a védettségi helyzet értékelése; a természetvédelem irányítását támogató alkalmazott kutatás, stb.).

4. Közös oktatási és képzési rendszerek kialakítása és megvalósítása, valamint a tudatosság növelése a helyi közösségek közvetlen bevonásával (ideértve a természet megértését segítő infrastrukturális beruházásokat).

PARTNERSCHAFTLICH...

Mögliche Projektpartner sind alle mit Naturschutzfragen befassten Stellen, wie Behörden, Institutionen der öffentlichen Verwaltung, Nationalparks, Naturparks oder andere Institutionen mit Zuständigkeit für Umwelt- oder Naturschutz, Schulen und Forschungseinrichtungen.

GEOGRAPHISCH...

Geographisch gesehen wird grundsätzlich das gesamte Programmgebiet angesprochen, naturgemäß liegt ein Schwerpunkt auf den Teilen der Region, die einen hohen Anteil an Schutzgebieten aufweisen.

ENTSPRECHEND...

Besondere Kriterien und Grundsätze für die Auswahl von Projekten

Im Allgemeinen ist eine Reihe von Selektionskriterien definiert, denen alle Projekte entsprechen müssen. Jedes Projekt muss zugeschnitten sein auf den Rahmen des Programms und die Anforderungen der jeweiligen Investitionspriorität.

Im Besonderen kommen beim gegenständlichen Themenbereich folgende spezielle Kriterien und Grundsätze bei der Auswahl von Projekten zur Anwendung:

- Es werden nur jene Management- und Schutzpläne gefördert, die praktische Anwendungen im Hinblick auf die nachhaltige Entwicklung des Programmgebiets beinhalten.
- Es wird empfohlen, Maßnahmen zur Bewusstseinsbildung einzubeziehen.
- Es sollen Möglichkeiten für die Gründung von Initiativen und/oder Plattformen und Netzwerken erkundet werden, die den Austausch bewährter Praktiken fördern.

PARTNERSÉG...

Lehetséges projektpartner minden természetvédelmi kérdéssel foglalkozó szervezet, mint például hatóságok, a közigazgatás intézményei, nemzeti parkok, natúrparkok illetve más környezet- és természetvédelemért felelős intézmények, iskolák és kutatóintézetek.

HELYSZÍN...

Földrajzi szempontból alapvetően a teljes programrégió célterületnek számít, természetükből fakadóan azonban hangsúlyosabbak a régió azon részei, ahol nagyobb a védett területek aránya.

SZEMPONTOK...

A projektkiválasztás specifikus kritériumai és alapelvei

Az összes projekt meg kell, hogy feleljen egy sor általános kiválasztási kritériumnak. Mindegyik projektnek illeszkednie kell továbbá a program kereteihez és az adott beruházási prioritás feltételeihez.

E témakörön belül különösen a következő specifikus kritériumok és alapelvek alkalmazandók a projektek kiválasztása során:

- kizárólag azok a menedzsment és védelmi tervek kapnak támogatást, amelyek a programterület fenntartható fejlesztéséhez a gyakorlatban is alkalmazható megoldásokat kínálnak,
- javasolt tudatosságnövelést szolgáló tevékenységek beépítése,
- feltárandók a bevált gyakorlatok cseréjét lehetővé tevő kezdeményezések és/vagy platformok valamint hálózatok.

SO23

WASSER
VÍZ

SPEZIFISCHES ZIEL

SO23:

VERBESSERUNG DES MANAGEMENTS UND DES SCHUTZES VON GEWÄSSERN

CHARAKTERISTISCH...

Die österreichisch-ungarische Grenzregion ist durch stark integrierte Grundwasserkörper und grenzüberschreitende Fließgewässer geprägt. Insofern ist es nicht überraschend, dass grenzüberschreitende Zusammenarbeit auf diesem Gebiet eine lange Tradition hat: Die Österreichisch-Ungarische Gewässerkommission koordiniert seit 1956 alle Aktivitäten rund um die gemeinsamen Fließgewässer.

Die Fortsetzung der Zusammenarbeit ist auch weiterhin notwendig, um den Schutz und die nachhaltige Nutzung der natürlichen Ressourcen auf dem hohen Niveau zu halten und weiter zu verbessern. Zusätzlich geht es darum, die natürlichen Risiken im Bereich der Wasserwirtschaft zu reduzieren, den Hochwasserschutz zu optimieren und Vorbereitungen hinsichtlich potenzieller Auswirkungen des Klimawandels zu treffen. Bedarf besteht vor allem in einer besseren Koordination des Umweltschutz- und Hochwasserrisikomanagements entlang der Flüsse Raab und Leitha.

SO23

SPECIFIKUS CÉLKITŰZÉS:

A VÍZTESTEK KEZELÉSÉNEK ÉS VÉDELMEINEK JAVÍTÁSA

JELLEGETESSÉGEK...

Az osztrák-magyar határtérség jellegzetességeihez tartoznak az erősen integrált felszín alatti víztestek és a határon átlépő folyóvizek. Ezért nem meglepő, hogy a határ menti térségben ezen a téren komoly hagyományai vannak az együttműködésnek. A Magyar-Osztrák Vízügyi Bizottság már 1956. óta koordinálja az összes közös folyóvízzel kapcsolatos feladatot.

Az együttműködés további folytatására azért is szükség van, hogy a természeti erőforrások védelmének és fenntartható használatának eddigi magas színvonala tartható, illetve tovább javítható legyen. További fontos cél a vízgazdálkodás terén jelen levő természetes kockázatok csökkentése, az árvízvédelem optimalizálása valamint az éghajlatváltozás lehetséges hatásaira való felkészülés. Különösen a Rába és a Lajta mentén van szükség a környezetvédelem és az árvízkezelés jobb összehangolására.

ERGEBNISORIENTIERT...

Alle **im spezifischen Ziel SO23** der Prioritätsachse 2 **geförderten Maßnahmen sollen** zu einer besseren Ressourceneffizienz und einem innovativen Wassermanagement **beitragen**, gemäß der auf nationaler Ebene umzusetzenden Wasserrahmen – und Hochwasserrichtlinie und des Donau-Wassergebietsmanagementplans (2015).

DENKBAR...

Denkbar sind Projekte, deren Fokus auf gemeinsamen Studien und Forschungsarbeiten sowie auf der Oberflächen- und Grundwassermodellierung in der Vorbereitungsphase liegt, einschließlich des Baus der für diesen Zweck notwendigen Infrastruktur. Gemeinsame Feldstudien und Monitoring sollen dazu beitragen, das Wissen über die Wassersituation im Programmgebiet effizient zu verbessern. Gemeinsame Pilotmaßnahmen sollen den Hochwasserschutz und die Revitalisierung von Flusssystemen harmonisieren und die Kenntnisse über den Zustand der Grundwasserkörper verbessern.

EREDMÉNYORIENTÁCIÓ...

A 2. prioritási tengely **SO23 specifikus célkitűzése keretében támogatott valamennyi tevékenységnek hozzá kell járulni** az erőforrás-hatékonyság javításához és az innovatív vízgazdálkodás alkalmazásához, szem előtt tartva a nemzeti szinten végrehajtandó vízügyi keretirányelv, árvizekről szóló irányelv, valamint a Duna vízgyűjtő-gazdálkodási terv (2015) előírásait.

LEHETŐSÉGEK...

Olyan projektekre gondolhatunk, melyek a közös tanulmányokra és kutatómunkára, valamint a felszíni és felszín alatti vizek modellezésének előkészítésére koncentrálnak, beleértve az e célra szükséges infrastruktúrák kiépítését is. A közös felmérések és ellenőrzések segítik a programterület vízügyi helyzetére vonatkozó ismeretek hatékony bővítését. A közös kísérleti intézkedések hozzá kell, hogy járuljanak a folyórendszerek árvízvédelmének és revitalizációjának koordinálásához, valamint bővíteniük kell a felszín alatti víztestekre vonatkozó ismeretanyagot.

FÖRDERUNGSFÄHIG...

Im spezifischen Ziel SO23 ist folgende **förderungsfähige Maßnahme** mit einigen Beispielen angeführt:

Zusammenarbeit auf dem Gebiet der Wasserwirtschaft und der öffentlichen Verwaltung, Sicherung und Verbesserung der nachhaltigen Nutzung der Wasserressourcen gemäß der Wasserrahmen- und Hochwasserrichtlinie, wie:

- Gemeinsames Monitoring und Zustandsbeurteilung von Grenzgewässern, um den Status quo und die Auswirkungen von gesetzten Maßnahmen festzustellen,
- Bestimmung der ökologischen Minimalanforderungen für den Durchfluss bei Oberflächengewässern,
- Vorbereitung und Durchführung von gemeinsamen Schadstoffbelastungstests für die grenzüberschreitenden Oberflächengewässer und die Festlegung von Grenzwerten,

TÁMOGATHATÓ TEVÉKENYSÉGEK...

Az SO23 specifikus célkitűzés keretében a következő **tevékenység támogatható**:

Együttműködés a vízgazdálkodás és a közszolgáltatások terén, a vízkészletek fenntarthatóbb felhasználásának biztosítása és javítása a vízügyi keretirányelvnek és az árvizekről szóló irányelvnek megfelelően, például:

- a határ menti víztestek közös monitoringja és állapotfelmérése, azok állapotának valamint a bevezetett intézkedések hatásainak felmérése céljából,
- a felszíni víztestek ökológiai szempontból szükséges minimális hozamának meghatározása,
- közös szennyezés-terhelési elemzések előkészítése és végrehajtása a határon átfolyó felszíni víztestekre vonatkozóan, határértékek meghatározása,

- Austausch von innovativen Abwasserreinigungsverfahren,
- Bestimmung der verfügbaren Grundwasserressourcen,
- Vorbereitung und Durchführung von Renaturierungsmaßnahmen an Fließgewässern im Grenzgebiet,
- Maßnahmen des integrierten Hochwasserschutzes, einschließlich des Aufbaus und der Erweiterung eines gemeinsamen grenzüberschreitenden Hochwasservorhersagesystems,
- Entwicklung und Umsetzung von Maßnahmen auf Grundlage der Ergebnisse verschiedener wasserbezogener strategischer Studien,
- Bau oder Modernisierung von gemeinsam verwendeter Infrastruktur zum Zweck der Forschung und dem Monitoring im Bereich der Wasserwirtschaft.

PARTNERSCHAFTLICH...

Mögliche Projektpartner sind alle öffentlichen Akteure, die sich mit Fragen der Ressourceneffizienz und des Wassermanagements beschäftigen, wie Institutionen der öffentlichen Verwaltung und Wasserbehörden, zuständige zwischengeschaltete Stellen sowie Forschungsinstitutionen.

- innovativ szennyvíztisztítási módszerek cseréje,
- az elérhető felszín alatti vízforrások meghatározása,
- folyó-rehabilitációs intézkedések előkészítése és lebonyolítása a határtérségben,
- integrált árvízvédelmi intézkedések, ideértve a közös, határon átnyúló árvíz-előrejelző rendszerek kiépítését és továbbfejlesztését,
- a vízhez kapcsolódó különböző stratégiai tanulmányok eredményein alapuló intézkedések kidolgozása és végrehajtása,
- közös használatú, vízgazdálkodási kutatásokat és nyomon követést szolgáló infrastruktúra kiépítése és fejlesztése.

PARTNERSÉG...

Lehetséges projektpartner minden olyan köztisztviselő, mely erőforrás-hatékonysággal és vízgazdálkodással kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik, így például a közigazgatás intézményei és a vízügyi hatóságok, az illetékes közreműködő szervezetek és kutatóintézetek.

GEOGRAPHISCH...

Geographisch gesehen wird ein Schwerpunkt auf folgende Gebiete gelegt: Integrierte grenzüberschreitende Grundwasserkörper, grenzüberschreitende Fließgewässer und ihre Einzugsgebiete bzw. Überschwemmungsgebiete.

ENTSPRECHEND...

Besondere Kriterien und Grundsätze für die Auswahl von Projekten

Im Allgemeinen ist eine Reihe von Selektionskriterien definiert, denen alle Projekte entsprechen müssen. Jedes Projekt muss zugeschnitten sein auf den Rahmen des Programms und die Anforderungen der jeweiligen Investitionspriorität.

Im Besonderen kommen beim gegenständlichen Themenbereich folgende spezielle Kriterien und Grundsätze bei der Auswahl von Projekten zur Anwendung:

- Maßnahmen zur Verbesserung des Managements und des Schutzes von Gewässern dürfen den Zielen der Österreichisch-Ungarischen Gewässerkommission nicht widersprechen.

HELYSZÍN...

A földrajzi súlypont azokra a területekre koncentrálódik, ahol határon átnyúló felszín alatti víztestek, határon átnyúló folyóvizek, valamint azok vízgyűjtő-, ill. árterületei találhatóak.

SZEMPONTOK...

A projektkiválasztás specifikus kritériumai és alapelvei

Az összes projekt meg kell, hogy feleljen egy sor általános kiválasztási kritériumnak. Mindegyik projektnek illeszkednie kell továbbá a program kereteihez és az adott beruházási prioritás feltételeihez.

E témakörön belül különösen a következő specifikus kritériumok és alapelvek alkalmazandók a projektek kiválasztása során:

- a víztestek kezelésének és védelmének javítását célzó tevékenységek nem állhatnak ellentétben a Magyar-Osziák Vízügyi Bizottság által kitűzött célokkal.

MESSBAR...

Die geförderten Projekte sollen messbare Ergebnisse erzielen, die anhand von Indikatoren abgebildet werden. Damit wird auch der Beitrag der Projekte zur Erreichung der Programmziele sichtbar. Jedem spezifischen Ziel sind ein Ergebnisindikator (RI) und mehrere Outputindikatoren (OI bzw. CO) zugeordnet.

SO21

RI21 Nächtigungen

OI21	Gemeinsam entwickelte Strategien und Aktionspläne, und kompetenzbildende Maßnahmen
OI22	Gemeinsam entwickelte Investitionen in Natur- und Kulturerbestätten
OI23	Gemeinsame Angebote

SO22

RI22 Erhaltungszustand A (von allen Lebensraumtypen in den Natura 2000-Gebieten der Programmregion)

OI24	Gemeinsam entwickelte Schutz- und Managementpläne
OI25	Schutzmaßnahmen (inkl. Investitionen)
CO23	Fläche der Habitate, die für Zwecke eines besseren Erhaltungszustands unterstützt werden
OI26	Gemeinsame Forschungsprojekte
OI27	Teilnehmer an gemeinsamen Ausbildungsprogrammen und Programmen zur Bewusstseinsbildung

SO23

RI23 Chemischer und ökologischer Zustand von Grenzgewässern, eingestuft als „gut“ und „sehr gut“

OI28	Gemeinsam entwickelte Pilotprojekte und Infrastrukturen
OI29	Maßnahmen zur Sicherung oder Verbesserung des qualitativen und quantitativen Zustands von Wasserkörpern
CO42	Zahl der Forschungseinrichtungen, die an grenzübergreifenden, transnationalen oder interregionalen Forschungsvorhaben teilnehmen

MÉRHETŐSÉG...

A támogatásban részesülő projekteknek olyan mérhető eredmények elérését kell megcélozni, amelyek indikátorokkal leírhatóak. Így láthatóvá válik a projektek hozzájárulása a programszintű célok eléréséhez. Minden specifikus célkitűzéshez egy eredményindikátor (RI) és több kimeneti indikátor (OI ill. CO) kapcsolódik.

SO21	RI21 Vendégéjszakák	OI21	Közösen kialakított stratégiák, akciótervek és kompetenciafejlesztési intézkedések
		OI22	Közösen fejlesztett beruházások természeti és kulturális örökségvédelmi helyszíneken
		OI23	Közös ajánlatok

SO22	RI22 „A” természetvédelmi besorolás (a programrégió Natura 2000 területeinek összes élőhelye százalékában)	OI24	Közösen kialakított védelmi és kezelési tervek
		OI25	Védelmi intézkedések (beleértve a beruházásokat)
		CO23	A jobb állapotban való megőrzés érdekében támogatott élőhelyek felszíni területe
		OI26	Közös kutatási projektek
		OI27	Közös képzési és tudatosságnövelő programokon résztvevők száma

SO23	RI23 A határmenti víztestek vegyi és ökológiai állapota „jó” vagy „nagyon jó” besorolású	OI28	Közösen kialakított kísérleti projektek és infrastruktúrák
		OI29	A víztestek minőségi és mennyiségi állapotának biztosítását vagy javulását szolgáló intézkedések
		CO42	A határokon átnyúló, transznacionális vagy interregionális kutatási projektekből részt vevő kutatóintézetek száma

www.interreg-athu.eu